

33

Dzień Dziękczynienia – narodowe i osobiste dziękczynienie

Cele katechetyczne

- odkrywanie wartości świętowania;
- odkrywanie wartości postawy dziękczynnej;
- zrozumienie sensu budowy Świątyni Opatrzności Bożej;
- zapoznanie z tradycją obchodów Święta Dziękczynienia w Stanach Zjednoczonych oraz Dnia Dziękczynienia w Polsce;
- zachęta do aktywnego uczestnictwa w tworzeniu wartościowych tradycji;
- ukazanie, na czym polega wdzięczność Jezusowi i bliźnim;
- zwrócenie uwagi na społeczny, historyczny, religijny i narodowy wymiar Święta Dziękczynienia i Dnia Dziękczynienia;
- uwrażliwienie na tradycje narodowe, rodzinne i inne.

Treści

- Święto Dziękczynienia w Stanach Zjednoczonych, Dzień Dziękczynienia w Polsce;
- społeczny, historyczny, religijny i narodowy wymiar Święta Dziękczynienia i Dnia Dziękczynienia;
- Dzień Dziękczynienia w Warszawie – znaczenie i obchody;
- historia budowy Świątyni Opatrzności Bożej;
- obecność Boga w historii ludzkiej;
- znaczenie tradycji i historii narodowej;
- Opatrzność Boża;
- wartość aktywnego współtworzenia tradycji.

Wymagania

Uczeń:

- opowiada swoimi słowami o tradycjach związanych z obchodami Święta Dziękczynienia w Stanach Zjednoczonych i Dnia Dziękczynienia w Polsce;

- tłumaczy, na czym polegają różne wymiary Święta Dziękczynienia i Dnia Dziękczynienia: społeczny, historyczny, religijny i narodowy;
- wymienia wydarzenia z historii Polski, za które może dziękować Bogu;
- wyjaśnia, dlaczego mamy obowiązek dziękowania innym ludziom za to, co dla nas robią;
- streszcza historię budowy Świątyni Opatrzności Bożej;
- wyjaśnia przesłanie, jakie niesie z sobą Święto Dziękczynienia i Dzień Dziękczynienia;
- tłumaczy, czym jest Opatrzność Boża.

Postawy

Uczeń:

- docenia wartość tradycji i jej współtworzenia;
- dziękuje Bogu za dar wspólnoty rodzinnej, narodowej;
- przyjmuje postawę dziękczynną za otrzymane od Boga łaski;
- chętnie włącza się w organizowane przez parafię lub szkołę obchody Dnia Dziękczynienia;
- modli się o opiekę Opatrzności Bożej.

Pojęcia, postaci

Święto Dziękczynienia, Dzień Dziękczynienia, Świątynia Opatrzności Bożej, Stanisław August Poniatowski, Opatrzność Boża, wotum.

Wartości

Pielęgnowanie tradycji narodowych i rodzinnych; dostrzeganie działania Opatrzności Bożej w historii osobistej i wspólnotowej, rodzinnej, narodowej; zaufanie Bogu i ludziom.

Metody

Lektura i analiza fragmentu Pisma Świętego; pokaz zdjęć lub filmu dokumentalnego; pogadanka; opis; praca z podręcznikiem; słuchanie lub śpiew piosenki; podróż w wyobraźni; praca w grupach; opowiadanie; miniwykład.

Korelacja z edukacją szkolną

- muzyka – pieśń *Wejdźmy do Jego bram*;
- język obcy – słówka w języku angielskim z podręcznika;
- język polski – kształcenie językowe;
- historia – kultura Stanów Zjednoczonych: Święto Dziękczynienia;
- słownictwo – Opatrzność Boża jako troska Boga o człowieka.

Propozycja realizacji

1. Modlitwa: *Wyznanie Wiary*.
2. Wprowadzenie: Katecheta opowiada historię Józefa Egipskiego. Ważne, aby w trakcie opowieści pokazać, że Bóg nawet z ludzkiej słabości, z grzechu, uczynionego zła, wyprowadza zawsze dobro, jeżeli człowiek stara się czynić wolę Bożą.
3. Omówienie opowiadania i doprowadzenie do wniosku, że Pan Bóg troszczy się o nas poprzez innych ludzi, których do nas wysyła.
4. Wprowadzenie terminu „Opatrzność Boża” w następującej kolejności:
 - A. Prezentacja fotografii ukazujących jak opiekujemy się drugim człowiekiem oraz symbolu Opatrzności Bożej.
 - B. Wyjaśnienie, na czym polega postawa czuwania. Można wykorzystać fotografie ukazujące opiekę ludzi nad innymi ludźmi.
 - Kto z was był kiedyś chory i leżał w łóżku?
 - Co robiła wtedy mama?
 - Co oznacza słowo „czuwać”? (opieka, troska)
 - C. Człowiek wymaga szczególnej troski i opieki, i to nie tylko w dzieciństwie, ale właściwie przez całe życie. Szczególnie potrzebujemy pomocy w sytuacjach dla nas trudnych (beznadziejnych). Właśnie w takich chwilach przychodzi nam z pomocą sam Bóg. Jemu bardzo na nas zależy, bo jest naszym Ojcem. Dlatego nieustannie troszczy się o nas. Tę troskę Boga o nas, Jego opiekę nad nami i nad całym światem, nazywamy OPATRZNOŚCIĄ BOŻĄ. Symbolem tej opieki jest Oko Opatrzności Bożej. (zdjęcie w podręczniku).

- D. W Piśmie Świętym czytamy, jak Pan Bóg troszczył się o swój lud wybrany. Izraelici nie widzieli Boga, lecz zawsze dostrzegali Jego działanie.
- przejście przez Morze Czerwone – (Wj 14, 21–22)
 - manna na pustyni – (Wj 16, 4)
 - wyprowadzenie wody ze skały – (Wj 17, 2–7)
 - zwycięstwo nad Amalekitami – (Wj 17, 8–13)
 - Bóg daje Izraelitom na własność Ziemię Obiecaną – (Lb 33, 53)
- E. Naród Wybrany nie zawsze był wierny Bogu i wtedy Bóg go karał, ale nigdy nie przestał się nim opiekować i nigdy nie cofnął obietnic danych swojemu ludowi.
- F. Bóg opiekuje się także i nami. Czyni tak dlatego, ponieważ bardzo nas kocha. Największym przejawem tej miłości jest wypełnienie obietnicy, którą Bóg przez proroka Natana przekazał Dawidowi, królowi Izraela, o zesłaniu na ziemię swojego Syna, Jezusa Chrystusa: „Kiedy wypełnią się twoje dni i będziesz musiał odejść, aby [połączyć się] z twoimi przodkami, wzbudzę twojego potomka po tobie, którym będzie jeden z twoich synów, i utwierdzę jego królowanie. On zbuduje Mi dom, a Ja utwierdzę tron jego na wieki. Ja będę mu ojcem, a on będzie Mi synem; życzliwości mojej nie cofnę mu, jak cofnąłem temu, który był przed tobą. Osadzę go w moim domu i w moim królestwie na zawsze, a tron jego będzie utwierdzony na wieki” (1 Krn 17, 11–14).
- Bóg tak bardzo ukochał człowieka, że sam stał się człowiekiem. Przyjął na siebie trudy i radości dnia codziennego aż do śmierci na krzyżu. Uczynił to dlatego, aby nas odkupić i otworzyć nam drogę życia wiecznego. „Tak bowiem Bóg umiłował świat, że Syna swego Jednorodzonego dał, aby każdy, kto w Niego wierzy, nie zginął, ale miał życie wieczne” (J 3, 16).
- G. Gdy rodzice są z dzieckiem, wtedy ono czuje się spokojne i bezpieczne. Wie, że rodzice czuwają nad nim i zawsze mu pomogą. Podobnie i my jesteśmy bezpieczni w rękach Boga. Musimy Mu tylko zaufać, a On na pewno będzie się nami opiekował i nigdy nas nie zawiedzie.

5. Nawiązanie do dziejów naszej Ojczyzny. Podkreślenie, że Bóg, pomimo naszej trudnej i bolesnej historii sprawiał, iż zawsze znajdowali się tacy ludzie, bohaterowie, dzięki którym Polska jest dzisiaj wolnym krajem.

Uczniowie zastanawiają się z pomocą katechety, jakie momenty w historii Polski były trudne i kiedy wiara pomogła Polakom przetrwać ten czas. Katecheta wyjaśnia, że każdy naród ma wiele powodów do dziękowania Bogu. Dlatego ustanawiane są specjalne dni, w których ludzie pragną wyrazić swoje dziękczynienie. W Stanach Zjednoczonych jest to Święto Dziękczynienia.

6. Praca z podręcznikiem: treść o Święcie Dziękczynienia – s. 87–88.

7. Wyjaśnienie, że w polskim Kościele katolickim został ustanowiony Dzień Dziękczynienia. Omówienie genezy ustanowienia tego dnia.

Prezentacja zdjęć Świątyni Opatrzności Bożej lub filmu dokumentalnego o tej budowlu. Krótkie przypomnienie historii budowy tego kościoła.

„Idea budowy Świątyni sięga czasów króla Stanisława Augusta Poniatowskiego. Wzniesienie Świątyni Opatrzności Bożej uchwalili w 1791 roku posłowie Sejmu Czteroletniego w podzięce za przyjęcie Konstytucji 3 maja. Dwa dni po uchwaleniu tej pierwszej w Europie ustawy zasadniczej Sejm Czteroletni podjął decyzję o wzniesieniu Świątyni, która będzie wyrazem dziękczynienia za uchwalenie Konstytucji, która miała umożliwić naprawę Rzeczypospolitej. Budowla miała stanąć na terenie dzisiejszego Ogrodu Botanicznego. Król zatwierdził projekt swojego architekta – Jakuba Kubickiego. Jednak wybuchła wojna polsko-rosyjska i po przerwanej budowie pozostała tylko część fundamentów.

Mimo rozbiorów Polacy nie zapomnieli o swojej przysiędze. Niemal od razu po odzyskaniu niepodległości wznowiono prace. Kolejny konkurs wygrał Bohdan Pniewski. (...) Wybuch II wojny światowej, okupacja hitlerowska oraz dyktatura komunistyczna uniemożliwiły realizację budowy przez następne kilkadziesiąt lat.

Z inicjatywą powrotu do idei wzniesienia świątyni wystąpił Prymas Polski, Ks. Józef Kardynał Glemp. W uchwale powziętej z okazji 200-lecia Konstytucji 3 Maja Komisja Konstytucyjna Senatu RP potwierdziła aktualność złożonego niegdyś ślubu.

13 czerwca 1999 r. Ojciec Święty Jan Paweł II poświęcił kamień węgielny pod budowę Świątyni. Do realizacji wybrano projekt pracowni architektonicznej Szymborskich”.

Źródło: <https://www.centrumopatrznosci.pl/historia/>, (dostęp: 20.06.2023).

8. Podróż w wyobraźni: uczniowie zostają podzieleni na grupy i mają sobie wyobrazić, jak mogą pomóc w organizacji obchodów Dnia Dziękczynienia w swoim mieście. Przygotowują plan świętowania, który ma być ściśle związany z dziękczynieniem Bogu. Grupy prezentują swoje prace na forum klasy.
9. Podsumowanie: Wiara jest elementem każdej kultury i historii. Nie ma właściwie żadnego państwa, ani narodu, który nie miałby własnej tradycji religijnej. Historia Polski jest związana z chrześcijaństwem. Wierzymy, że Pan Bóg opiekuje się naszym narodem. Świadczy o tym nie tylko nasza codzienność, lecz nade wszystko wielokrotne odradzenie się naszej państwowości i ocalenie narodu z wielu pożóg i wojen, których doświadczyliśmy w swoich dziejach.
10. Wysłuchanie lub śpiew piosenki *Wejdźmy do Jego bram*.
11. Notatka: tekst z części *Pamiętaj!* z podręcznika.
12. Praca domowa: wykonanie zadania 1 oraz zadań dodatkowych.
 - A. Napisz, za co dziś my, Polacy, powinniśmy dziękować Bogu.
 - B. Wymyśl z rodziną narodowe danie na Dzień Dziękczynienia w Polsce.
 - C. Ułóż modlitwę, w której podziękujesz Bogu za Jego opiekę.
13. Zakończenie: modlitwa Słowem Bożym z lekcji – Ps 100, 1–5.